“Per primer cop es documenta un personatge que va ser decurió dels lars de Tarraco”

Entrevista a Jordi López i Diana Gorostidi, investigadors de l’ICAC

“Per primer cop es documenta un personatge que va ser decurió dels lars de Tarraco”

Jordi López i Diana Gorostidi, investigadors de l’ICAC, acaben de desenterrar el pedestal d’una estàtua del segle I dC dedicada a Pompeu Sedatí, situada al carrer Mediona de Tarragona. Feta l’autòpsia de les cinc últimes línies que han sortit a la llum, la sorpresa ha estat trobar que el personatge havia sigut “decurió dels lars de la colònia de Tarraco”.

La vostra troballa no és anecdòtica.

No, perquè, tot i que el pedestal inscrit ja es coneixia de fa anys, la lectura de la part ocultada sota terra aporta novetats per a la història de l’antiga Tarraco. Ens arriba directament des d’època romana!

Quines són les novetats?

D’entrada completa el cursus honorum (la carrera professional) del personatge, Sext

Pompeu Sedatí. Per les línies que hi havia llegibles fins ara sabíem que havia estat sacerdot del culte imperial (*sevir Augustalis*), el màxim càrrec religiós a què podia aspirar un llibert com ell.

I ara què més en sabeu?

De les 11 línies de la inscripció, només es llegien bé les sis primeres. La setena ja no es veia bé perquè tocava amb la vorera, i les altres no es veien gens perquè estaven soterrades. Doncs gràcies a aquestes últimes cinc línies hem sabut que també va tenir el càrrec de *decurio larum coloniae Tarraconensis*, és a dir, decurió dels lars de la ciutat.

És un càrrec superior a sacerdot del culte imperial?

No és clar, perquè a Tarraco sols es coneix una referència genèrica als conjunt dels decurions dels lars. És la primera vegada que es documenta aquest sacerdoci vinculat a un personatge concret. És un càrrec poc usual a l'Imperi romà, i encara és més rar que aparegui associat al nom oficial de la colònia.

Donen molt de si, quatre línies!

Sí, i encara hi ha una altra dada interessant: hi surt el nom de la dedicant, esposa del personatge en qüestió, Pompeia Verecunda.

Per què és important aquesta dona?

Per començar és una antiga tarragonina més que coneixem! Però també és important perquè és la dona de l'homenatjat i la dedicant (és a dir, qui va pagar), i sobretot perquè per erigir l'estàtua va aconseguir una autorització del senat local, com indica a la darrera línia: ex decreto decurionum dedit.

Senyal que el personatge no era un qualsevol.

Exacte. Era llibert i estranger, concretament d'Aquitània, i tot i això va arribar al càrrec de sacerdot del culte imperial. Això confirma un altre cop la fama de Tarraco com a ciutat oberta i integradora de l'element estranger. La importància del personatge, a més, la corrobora la qualitat del treball de la pedra i de l'execució paleogràfica. Malgrat que només s'ha conservat part del pedestal, ja que l'estàtua de Pompeu Sedatí s'ha perdut, devia ser un monument de molt bona qualitat, digne de ser exposat en un lloc públic.

La inscripció ja l'heu passat al gran epigrafista Géza Alföldy.

Sí, i ha considerat que la lectura que n'hem tret és plausible. Ell ja havia publicat la primera

part de la inscripció al volum del RIT (*Die römischen Inschriften von Tarraco*) i ara afegirà la troballa al nou fascicle dedicat a Tarraco del CIL (*Corpus Inscriptionum Latinarum*).

Caram.

És que aquesta troballa és una peça més per reconstruir el trencaclosques de l'administració de la Tarraco romana.

I trobada quasi per casualitat!

Per un avís de l'empresa Némesis, que feia el seguiment de les obres del carrer Mediona. La peça és a la façana d'una casa. Vam ser nosaltres que vam picar el morter de calç que hi havia enganxat al peu del pedestal i que tapava les últimes línies. Va ser una feina pacient de llimadors! Sort que la pluja ho havia estovat!

I ara què?

Seria desitjable que s'extregui la peça, es restauri i s'exposi. És un bé cultural que mereix ser conservat i tutelat.

Reproduïm el text traduït de la inscripció: "A Sext Pompeu Sedatí, oriünd de Vicus Aquensis a la província d'Aquitània, sevir Augustal, decurió dels Lars de la colònia de Tarraco. Pompeia Verecunda al seu marit incomparable, amb permís dels decurions, ho va donar".

Entrevista feta el març del 2010 per Carme Badia i Puig